

**Göteborgs
Stad**

**City of Gothenburg
European Office**

Halvårsutvärdering handlingsplan

Internationell omvärlds- och intressebevakning 2016

2016-08-01

Handlingsplanens syfte

Handlingsplan beskriver hur Stadsledningskontoret genom internationella avdelningen tillsammans med Gothenburg European Office AB (GEO) ska arbeta för att uppnå den av Kommunstyrelsen beslutade inriktningen på stadens internationella omvärlds- och intressebevakning (dnr 1142/14).

Syftet med omvärlds- och intressebevakningen är att stödja beslutsprocesser och möjliggöra påverkan av olika policyfrågor som är av intresse för staden. Av denna anledning är det viktigt att staden i ett tidigt skede tar in information och arbetar med att påverka utformningen av olika lagstiftnings- och policyprocesser samt finansieringsmöjligheter till utvecklingsprojekt. Det är väsentligt att omvärldsbevakningsarbetet sker med kontinuitet utifrån ett långsiktigt perspektiv i samarbete mellan stadens olika enheter samt externa parter.

Kommunstyrelsen har för stadens internationella omvärldsbevakning tagit ett inriktningsbeslut för perioden 2015-2018. Arbetet ska ske utifrån tre övergripande bevakningsområden.

1. Miljö, klimat och energi
2. Sociala frågor och folkhälsa
3. Transport och infrastruktur

Utifrån inriktningsbeslutet görs en övergripande bedömning av vilka politiska processer inom EU som är viktiga för Göteborgs stad att följa under 2016. Bedömningen har gjorts utifrån pågående processer och det arbetsprogram för 2016 som EU-kommissionen presenterade i oktober 2015.

Uppföljning och utvärdering

Enligt handlingsplanen ska en uppföljning och utvärdering ske halvårsvis. I nedanstående tabell beskrivs kortfattat vilka aktiviteter som skett under varje prioriterat område. I några fall har inga eller få aktiviteter skett. Detta beror i vissa fall på att initiativet kommer senare i år, att EU-kommissionen valt att omprioritera och därmed senarelägger ett initiativ, alternativt att GEO och internationella avdelningen av olika anledningar valt att omprioritera sitt arbete.

För tre av de prioriterade områdena återfinns nedan också en mer utförligt beskrivning av de påverkansaktiviteter som skett inom dessa områden.

Göteborgs Stad skall arbeta aktivt med kommunikation via de kanaler som finns tillgängliga. Som en del i arbete med att informera om de initiativ och lagförslag som prioriterats i handlingsplanen har ett antal faktablad tagits fram. Faktabladen beskriver kort och översiktligt initiativet eller lagförslaget samt var i beslutsprocessen förslaget ligger. Faktabladen återfinns i bilaga 1. I bilaga 2 finner ni en rapport om EU:s Urbana Agenda och vilka den kan få för Göteborgs Stad.

Den årliga utvärderingen av handlingsplanen tas fram under början av 2017.

	Område	Kort beskrivning av området	Processer	Aktiviteter genomförda fram till juli 2016
1	Paket om energiunionen	Fortsatt arbete med den strategiska ramen	Bevakning Information	Faktablad framtaget Allmän bevakning av de initiativ som kommer inom ramen för energiunionen.
1.1	Renewable Energy Directive (RED)	Ett nytt direktiv för förnybar energi (REDII) för perioden 2020-2030	Bevakning Information Position Påverkan	Faktablad framtaget. Göteborg energi har svarat på samrådet för RED. Förslaget om RED kommer under slutet av 2016.
1.2	Energieffektiviseringsdirektivet (EED)	Översyn av energieffektivitetsdirektivet	Bevakning Information Position Påverkan	Faktablad framtaget. Göteborg energi har svarat på samrådet för EED. Förslaget för EED kommer under slutet av 2016.
1.3	Direktivet för byggnaders energiprestanda (EPBD)	Översyn av direktivet om byggnaders energiprestanda, inklusive initiativet om smart finansiering för smarta byggnader	Bevakning Information Position Påverkan	Faktablad framtaget. Göteborg energi har svara på samrådet för EPBD. Ett lobbyevent om innovativa bostadslösningar i västra Sverige genomfördes i maj.
1.4	EU strategy for Heating and & Cooling	EU:s strategi för uppvärmning och nedkyllning presenteras under året.	Bevakning Information Position Påverkan	Faktablad framtaget. Göteborgs Smart Cities-projekt Celsius tog fram en position i frågan.
1.5	Waste to energy	Meddelande om Waste to Energy kommer under 2016	Bevakning Information Position Påverkan	Faktablad framtaget. Meddelandet kommer under slutet av 2016.
2	Paket om ett kretsloppssamhälle (cirkulära ekonomin)	Syftet är att ta itu med problem som rör ekonomin och miljön genom en så effektiv resursanvändning som möjligt i hela värdekedjan (hållbar konsumtion, produktion och avfallshantering)	Bevakning Information	Faktablad framtaget. En position om cirkulära ekonomi-paktet antogs i kommunstyrelsen under våren. Mer information om lobbyarbetet i denna fråga finns nedan. Fortsatt allmän bevakning av initiativ som kommer inom ramen för paketet.
2.1	Reviderade lagförslag om avfall	I det reviderade förslaget till avfallslagstiftning anges tydliga mål för att minska mängden avfall och fastställs en ambitiös och trovärdig långsiktig strategi för avfallshantering och materialåtervinning	Bevakning Information Position Påverkan	Faktablad framtaget. Inom ramen för positionen för paketet om cirkulära ekonomin omfattas också de reviderade lagförslagen om avfall. Mer information om arbetet inom detta prioriterade område finns nedan.
3	Sammanhållningspolitiken efter 2020	Utveckling av sammanhållningspolitiken för den kommande budgetperioden 2021-2028	Bevakning Information Position Påverkan	Faktablad framtaget. Konferens om SHP efter 2020 arrangerades i april. Mer information om detta finns nedan. Fortsatt bevakning av processen fram till förslaget om SHP perioden 2021-2028.
4	Urban Agenda	Utformning och genomförande av EU:s urbana agenda	Bevakning Information Påverkan	Faktablad framtaget. En längre rapport om UA och dess ev. påverkan på Göteborg har också tagits fram (se bilaga 2). UA antogs i maj. Fortsatt bevakning av partnerskapen sker genom Eurocities.
5	Uppföljning av strategin för den inre marknaden	Strategin för den inre marknaden kommer att föras vidare genom bl.a. åtgärder för att hjälpa SME	Bevakning Information	Faktablad framtaget. Fortsatt bevakning i samarbete med BRG av de initiativ som kommer inom ramen för strategin.

6	Uppföljning av strategin för handel och investeringar	Fortsatt arbete med strategin "handel för alla". Specifikt fokus på den eventuella lanseringen <i>EU City for Fair and Ethical Trade award</i>	Bevakning Information Påverkan	Bevakning Fortsatt bevakning kring etableringen av ett europeiskt pris för Fair Trade Cities
7	Översyn av den fleråriga budgetramen 2014–2020	Halvtidsutvärderingen av den fleråriga budgetramen kommer att ägnas åt hur man på ett bättre sätt riktar finansieringen till de prioriteringar EU står inför.	Bevakning Information	Faktablad framtaget. Meddelandet om översynen förväntas publiceras i september. Fortsatt bevakning och eventuell påverkan sker genom Eurocities.
8	Halvtidsutvärdering av Horisont 2020	Resultatet i halvtidsutvärdering av finansieringsprogrammet Horisont 2020 kan delvis påverka det aktuella programmet, men kommer också ligga till grund för utformningen av det framtida ramprogrammet för forskning.	Bevakning Information	Faktablad framtaget. Ett samråd om halvtidsutvärderingen förväntas publiceras under hösten.
9	Genomförande av strategin för den digitala inre marknaden	Den strategi för den digitala inre marknaden som utformades i maj 2015 kommer att vidareutvecklas	Bevakning Information	Faktablad framtaget.
10	Utvärdering av EU-finansiering till hållbar mobilitet i städer	Utvärderingen ska mäta effektiviteten av EU:s stöd för åtgärder som syftar till att främja hållbar stadstrafik och användning av alternativa bränslen.	Bevakning Information	Faktablad framtaget.
11	Ny kompetensagenda för Europa	Agendan syftar till att främja kompetensutveckling, inklusive ömsesidigt erkännande av kvalifikationer, stödja yrkesinriktad och högre utbildning och dra full nytta av digitala arbetstillfällen.	Bevakning Information	Faktablad framtaget.

Axplock av påverkansaktiviteter

Sammanhållningspolitiken efter 2020

EU:s sammanhållningspolitik omfattar alla regioner och städer i EU och ska stimulera framväxten av arbetstillfällen, konkurrenskraften mellan företag, den ekonomiska tillväxten och hållbar utveckling. Den utgör en tredje del av EU:s totala budget, ca 352 miljarder euro för programperioden 2014-2020. Med stöd från de olika fonder som finns inom sammanhållningspolitiken genomförs en lång rad projekt i Göteborgsområdet som på olika sätt ska bidra till tillväxt och inkludering.

Det var inte länge sedan de regionala programmen för sammanhållningspolitikens fonder implementerades i västra Sverige. Men på EU-nivå har man redan börjat tala om sammanhållningspolitiken efter 2020, det vill säga under EU:s kommande budgetperiod och programperiod som löper 2021-2028. Under 2018 förväntas EU-kommissionen lägga fram konkreta förslag kring sammanhållningspolitiken i nästa programperiod. Dessa kommer sedan att börja

förhandlas i Rådet och Europaparlament som förväntas nå en överenskommelse så att de nya finansieringsprogrammen kan börja implementeras i tid till 2021.

För att i tid få igång en diskussion bland svenska aktörer, så att dessa ska kunna vara med och påverka utformningen av sammanhållningspolitiken efter 2020, arrangerade SKL tillsammans med svenska stads- och regionkontoren i Bryssel (SVEREG) en gemensam konferens i april. Under konferensen diskuterades bland annat erfarenheterna från förhandlingarna av den innevarande programperioden (2014-2020), både utifrån nationellt perspektiv och från EU-nivån. Konferensen fokuserade också på hur vi rustar oss inför de kommande förhandlingarna. Det är viktigt att förtjänsterna med sammanhållningspolitiken förs fram så att det regionala stödet inte ifrågasätts och minskar dramatiskt i nästa budgetperiod. Bland annat diskuteras just nu en utökad andel lånefinansiering istället för de traditionella bidragen från programmen. [Här](#) finns en sammanfattning och slutsatser från konferensen.

Men det är inte bara de svenska aktörerna som påbörjat arbetet med att rusta sig inför den kommande programperioden. Bland annat har även Eurocities inlett arbetet med analysera städernas lärodomar från den nuvarande sammanhållningspolitiken och deras behov inför den kommande perioden.

I september förväntas EU-kommissionen lägga fram sitt meddelande om halvtidsöversynen av den nuvarande budgetperioden. Förmodligen kommer inga stora förändringar ske under denna budgetperiod men meddelandet kan ge en fingervisning kring vad som kan förväntas i nästa period. Diskussionen om den framtida sammanhållningspolitiken kommer bli hård och inget ska tas för givet. En del av EU-kommissionen vill ha kvar samma system som idag, det vill säga att alla medlemsländer, rika och fattiga, får ta del av finansieringen i de olika fonderna. Men det finns också en del av EU-kommissionen som är av uppfattningen att sammanhållningspolitiken enbart ska tillfalla fattigare medlemsländer.

Integrerade territoriella investeringar

En integrerad territoriell investering (ITI) är ett sätt att samla finansiering för olika prioriterade områden från ett eller flera operativa program inom sammanhållningspolitiken så att man kan vidta flerdimensionella och gränsöverskridande åtgärder.

Den 16 februari antog Europaparlamentets regionalutskott sitt [betänkande](#) om nya territoriella utvecklingsverktyg i sammanhållningspolitiken 2014–2020: ITI och lokalt ledd utveckling. GEO i samarbete med Stadsledningskontorets internationella avdelning tog fram ett ändringsförslag för att stärka den lokala nivåns inflytande i planeringen och genomförandet av ITI i nästa programperiod. Utskottet röstade för vårt ändringsförslag som därmed antogs i betänkandet.

För Göteborg kan detta betyda att vi kan få större inflytande över de åtgärder som finansieras genom ITI i kommande sammanhållningspolitik efter 2020.

Cirkulära ekonomin – översyn av flera avfallsdirektiv

I december 2015 presenterade EU-kommissionen meddelandet [en EU-handlingsplan för den cirkulära ekonomin](#) som ämnar stimulera Europas övergång till en cirkulär ekonomi. Paketet spänner över flera olika politikområden och bidrar till breda politiska prioriteringar. Handlingsplanen åtföljs av en bilaga som innehåller tidsplaner för de kommande åtgärdsförslag som

kommer presenteras under de kommande åren. Inom ramen för handlingsplanen för cirkulära ekonomin föreslås en [revision](#) av sex stycken avfallsdirektiv. Lagförslaget om reviderade avfallsdirektiv sätter tydliga mål för minskning av avfall och fastställer en långsiktig väg för avfallshantering och återvinning.

I maj antog Kommunstyrelsen ett yttrande om meddelandet för cirkulära ekonomin. Meddelandet kommer att vara aktuellt under en längre tid då flera åtgärdsförslag löpande kommer presenteras inom ramen för meddelandet. Det var därför av stor vikt att Göteborg genom yttrande satte ramen för sin position om den cirkulära ekonomin. En ram som kan styra det fortsatta påverkansarbetet med handlingsplanen. Yttrandet översattes även till engelska och distribuerades bland annat till Eurocities och relevanta europaparlamentariker.

I början av 2016 svarade Kretslopp och vatten (KoV) på Miljö- och energidepartementets remiss avseende EU-kommissionens förslag om cirkulära ekonomin (diarienummer 0659/15). Remissvaret riktar främst in sig på översynen av de sex avfallsdirektiven och går på detaljerad nivå in i vilka förändringar man skulle vilja se i vissa föreslagna artiklar. Baserat på KoV:s remissvar tog GEO fram så kallade ändringsförslag som skickades till relevanta europaparlamentariker i parlamentets miljöutskott, som är det ansvariga utskottet för frågan. Ändringsförslagen föreslår nya artiklar som ersätter de som EU-kommissionen föreslagit. Varje parlamentariker i miljöutskottet har rätt att lägga fram sina ändringsförslag som utskottet sedan röstar om och flera av Göteborgs ändringsförslag har tagits upp av europaparlamentariker.

Förutom den löpande kontakt GEO haft med parlamentarikerna kring ändringsförslagen, har kontakter också tagits med Eurocities och Regionkommittén för att föra fram och förklara Göteborgs syn på de föreslagna direktiven. GEO har också haft löpande kontakt med kollegorna hemma i Göteborg för att få fram mer eller styrkande information kring vissa av stadens ståndpunkter.

Förhandlingarna kring översynen av avfallsdirektiven är bara påbörjade och förväntas slutföras under våren/sommaren 2017. GEO kommer fortsätta bevaka frågan på olika sätt, bland annat med en genomgång av de ändringsförslag som inkommit för att se vilka av dem som stämmer överens med Göteborgs Position och GEO kommunicerar detta inför miljöutskottets omröstning i november till relevanta europaparlamentariker.